

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5407/2022
03.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Лазих, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., СО ..., чији је пуномоћник Ивица Радоњић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2673/21 од 28.12.2021. године, у седници одржаној дана 03.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2673/21 од 28.12.2021. године у ставу првом изреке, тако што се тужилци на досуђени износ од 15.000 евра у динарској противвредности за период од 25.12.2012. године **ДОСУЂУЈЕ** законска затезна камата, све у динарској противвредности на дан исплате.

У преосталом делу ревизија туженог се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 102.900,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П 361/18 од 13.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име дуга исплати износ од 15.000 евра у динарској противвредности обрачунатом по најповољнијем банчином курсу на дан исплате заједно са домицилном каматом на овај износ у динарској противвредности обрачунатој на исти начин почев од 01.12.2002. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 319.200,00 динара.

Након отварања расправе Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж 2673/21 од 28.12.2021. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Основног суда у Неготину П 361/18 од 13.09.2018. године, па је усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао туженог да тужилци на име дуга исплати износ од 15.000 евра са затезном каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке почев од 01.12.2002. године па до

исплате, све то у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате по коме банке у месту плаћања откупљују ефективну валуту. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати на име трошкова поступка износ од 485.725,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), па је утврдио да је ревизија туженог делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиље сада пок. ВВ као зајмодавац и тужени као зајмопримац су дана 01.12.1993. године сачинили признаницу о зајму коју је потписао само тужени и којом је потврдио да је примио од ВВ износ од 30.000 DEM на име позајмице са каматом од 10%. На признаници није уписан рок враћања зајма. ВВ је преминуо дана ...2001. године наследили су га супруга ГГ која је преминула у току трајања ове парнице и тужиља кћи АА. За живота пок. ВВ није сачињено било какво писмено којим је тужени позван да врати дуг и да му је остављен рок за испуњење. Ни тужиља ни мајка тужиље нису опомињале нити позивале туженог да врати дуг пре подношења тужбе у овој парници, а тужбу су поднеле дана 31.12.2004. године.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је закључио да је потраживање тужиље за повраћај датог новца на име зајма застарело. Ово из разлога што је у току поступка утврђено да приликом закључења уговора о зајму 01.12.1993. године није уговорен рок враћања зајма, а тужиља на којој је терет доказивања у смислу одредбе члана 231. став 2. ЗПП није доказала да је рок враћања зајма децембра 1996. године односно крај 2002. године. Како је тужба у парници поднета дана 31.12.2004. године то је потраживање тужиље а које је предмет спора застарело у смислу одредбе члана 551. и члана 361. став 1. ЗОО.

Другостепени суд је, након отворене расправе пред тим судом, закључио да је између правног претходника тужиље ВВ и овде туженог ББ усмено договорен рок враћања тог зајма од три године, односно 01.12.1996. године. Тужени није вратио наведени износ. Вредност позајмљених 30.000 марака чини суму од 15.000 евра, а тужени није доказао да је тај износ вратио ни правном претходнику тужиље ни тужиљи.

Према члану 371. Закона о облигационим односима прописан је општи рок застарелости од 10 година и исти почиње да тече на основу члана 361. став 1. ЗПП после првог дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе. Како је у конкретном случају ВВ дао туженом на зајам износ од 30.000 DEM 01.12.1993. године и како је уговорен рок враћања тога зајма до 01.12.1996. године, а тужба је поднета

31.12.2004. године, што значи пре истека рока од 10 година, то произилази да је приговор застарелости потраживања неоснован. Другостепени суд је закључио да нема основа на основу кога би се могло утврдити да се ради о зеленашком уговору. У признаници је написано да се тражи камата од 10% месечно. Међутим, тужбени захтевом се таква камата у тој висини не тражи па се из тих разлога није могао прихватити навод туженог да се ради о зеленашком уговору.

Наводима из ревизије туженог не доводи се у питање правилност закључка другостепеног суда о основаности тужбеног захтева тужиље. Тај закључак је изведен на основу оцене изведених доказа. У ревизијским наводима побија се утврђено чињенично стање. У том погледу другостепени суд је правилно поступио када је уз правилну оцену чињеничног стања обавезао туженог на исплату главног дуга са досуђеном каматом до 24.12.2012. године. Ово из разлога што је до 24.12.2012. године било прописано да се камата на страну валуту обрачунава по стопи Централне европске банке за средњи курс евра до тог периода.

Међутим, другостепени суд је погрешно применио одредбу о камати за период од 25.12.2012. године. Стога је Врховни касациони суд закључио да је ревизија у том делу основана. Ово из разлога што се од 25.12.2012. године обрачун камате на страну валуту врши према Закону о затезној камати („Службени гласник РС“ бр. 119/12), а како се ради о примени материјалног права о чему суд мора да пази по службеној дужности, то је закључио да је ревизија туженог у том делу основана, па је одлучено као у ставу првом изреке.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу чл. 153, 154. и 165. ЗПП, при чему је суд туженом признао на име стручног састава ревизије износи 11.000,00 динара, судске таксе за ревизију 124.000,00 динара за одлуку по ревизији износи 186.000,00 динара, што укупно чини износ 343.000,00 динара, а све сходно важећој АТ и ТТ. При досуђивању трошкова ревизијског поступка суд је имао у виду да је тужени делимично успео у ревизијском поступку и то у односу на акцесорно потраживање – досуђену камату. Стога налази да му од укупних трошкова ревизијског поступка треба признати 30% од проузрокованих трошкова, што чини износ од 102.900,00 динара па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић